

BATAI ÚJSÁG

Tek. Magyar Nemzeti Múzeum
Széchenyi könyvtára
Budapest

SZERKESZTŐSÉG ÉS
BAJA, GRÓF ZICHY B...
TELEFONSZÁM... 45.

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. MAMUSICH JÓZSEF

ELŐFIZETÉS, EGY HÓNAPRA 2*80 fillér.
EGYES PÉLDÁNYSZÁM ÁRA 12 fillér.
Megjelenik hétköznaponként d. u. 2-kor.

Bata

A magyar lábbeltkészítők hadat üzentek a Bata féle dumpingnak. Mult év január 16-án Bata exportosztálya írásbeli nyilatkozatot adott a magyar kisiparnak és a detailkereskedelemlennek, amely nyilatkozatban kijelenti, hogy a jövőben sem szándékozik Magyarországon fióküzleteket létesíteni. És most Bata megbízottai itt járnak és üzlethelységeket keresnek. Aikudozást folytatnak — elterjedt, de senki által sem ellenőrzött hírek szerint — az Erzsébet-körut egyik berházára, tárgyalnak üzlethelységekről a Keleti és Nyugati pályaudvarok környékén, a Vámház köruton, a Beivárosban és a nagyobb vidéki városokban.

Megbízottai büszkén hirdetik, hogy a napokban közzétett hirdetésre „Fiókvezetők keresteknek” nem kevesebb mint 600 írásbeli ajánlat érkezett, ami bizony nagyon szomorú jele a nálunk uralkodó roppant munkanélküliségnek.

Mi indithatta Bata ígéréteinek megváltoztatására? A legnagyobb magyarországi vevőjével a Delkával, különböző differenciák miatt perben áll, az amerikai vámokat felmentték. Bata új piacot keres és ha nem mehet be a nagy Amerikába, megpróbálja a bejutást a kis Magyarországra és Balkán államokba. A cseheknek sikerült a vámárgyálásoknál tőlünk annak idején elég jelentős engedményeket elérni. A ramánvarrott cipő 5.50 ar. koronás tétele 4 ar. koronára, az atvarrott vagy szegelt cipők 4.5 ar. koronás tétele 3.50 ar. koronára szállítottat le és még nagyobb engedményeket sikerült elérnie a textilfelsőrészi cipőknél. A magyar cipőkereskedelmet ugylátszik nem tartja megleelő vásárlóerőnek. Ezt szerinte még valamilyen lassujárásu, patriarchális szellem jellemzi, amely csak ugy szereti meghatározva látni a lejáratot, hogy „akkor fizetek, ha pénzem lesz.” Európa ilyesféle terminusokat nem ismer (és Bata a vételár egyharmadát előre kéri, kétharmadát az áru kiadásával egyidejűleg.)

Nem kell sok szót vesztegetnünk, hogy ez mekkora katasztrófát jelent a mi iparunkra. Az érdekképviseletek kellő időben felhívták a kormány figyelmét a fenyegető veszedelemre. A kormány hajlandó is a magyar ipart megvédeni a törvény keretein belül, de kérdés, tud-e valami sokat tenni. Szerintünk Bata-val szemben elsősorban társadalmi propagandával kell védekezni. Magyar ember nem viselheti a magyar nemzet legnagyobb ellenségének a gyáripari termékét. Aztán meg kell nehezíteni a cipőimportot.

Haueisen Alfréd szakértő ezt mondotta: „Ha német cipőgyáros merészelne olyan silány árut szállítani, mint Bata, a nagy német cipőkereskedők, például Leiser nem vásárolna többet nála. Batának nagy

reputációja van, azonban az áru minőségéről keves szokott esni.”

A Német Cipőkereskedők Birodalmi Szövetségenek az elnöke a következőket mondotta: „Mindenki, aki egy pár Bata cipőt vesz a kezébe és hozzáért, látja, hogy a Bata gyártmány gvenge minőségű. A nagyközönség ezt nem látja, de — hál' Istennek — a közönség egy része már látja. Egy csomó német gyár van, amely ugyanazon áron még jobb árut szállít, azonban a cipők kinézése, formája még elmarad a Bataé mögött.”

Fűzzük hozzá mindehhez a következőket, ami egyik magyar cipő-

gyár igazgatójával történt, aki végignézte a Bata üzemeiben folyó munkát. Látva azt az a szokatlanul nagy erőfeszítést és buzgalmat, amit egy-egy munkás kifejt, kérdőleg fordult a magyarázó üzemvezetőhöz: „Mi lesz ezekből az emberekből, ha megöregednek?” „Megöregednek, felelte az üzemvezető, ki öregszik meg minálunk.” Nagyon jellemző szavak.

A fentiekben ismertettük az anekdoták Batára vonatkozó részét, hogy abból megismerjük Bata világhírű rendszerét. Meg kell ismerni annak eszközeit és gyengéit is, hogy védekezni tudjunk ellene.

Ma reggel föbelötte magát Vrabely József bajai fakereskedő

A golyó a jobb halántékon hatolt be és azonnal megölte

Ma délelőtt halálos kimenetelű véres szenzáció központja volt a Budapesti uti Vrabely-féle fatelep. Körülbelül 9 óra tíz perc táján történt, hogy a járókelők s a közelben lakók lövés zajára lettek figyelmesek. Azonnal a hang irányába siettek és a Vrabely-féle fatelep csinos vilaszzerű épületében rátaláltak a lövés áldozatára egy fiatal bajai fakereskedőn Vrabely József. A mindössze 32 esztendőes törekvő fiatal kereskedőt lakásán holtan találtak. Mellette feküdt a végetes lövést okozó revolvere. Vrabely József a fegyvert a jobb halántékának irányította s a golyó rögtön megölte. Mire hozzátartozói a borzalmas szerencsétlenségre eszméltek addigra meghalt.

A szerencsétlenségről azonnal ér-

tesítették a mentőket, akik percek alatt dr. Fodor László mentőorvossal a helyszínre mentek, azonban csak a beállott halált konstatálhatták. Segíteni már nem lehetett.

A véres dráma színhelyén percek alatt nagy tömeg verődött össze s izgatottan, meleg részvétellel tárgyaltak a megdöbbentő eseményt.

Az értesített rendőrség több tisztviselője kevéssel a mentők érkezése után szintén a helyszínre érkezett s gondoskodott arról, hogy az idegeneket a halott közeléből elvoltsák.

Végzetes tettének oka ezidőszent ismeretlen.

A körzetszót fölhívja a frontharcos bajtársakat, hogy Vrabely temetésén minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A mai leányifjuságra egy különös nagy misszió vár

A Leányklub évnyitó gyűlése

Most kezdette meg legújabb munkáját a bajai Szent Margit Leányklub. Az új esztendő első megállója az egyesület otthonában szerdán délután megtartott gyűlés volt. Résztvett a központ képviselőiben Szekula Katinka az ország valamennyi leányklubjának központi vezetője és Vecseklőy Blanka főtitkár. A bajai vendégek közül megjelent Herr Ödönne a misszió elnöke, Nyiraty Irén titkár, Bubonyi Lajosné Kósa Erzséj jegyző.

A gyűlést dr. Gonczlik Kálmán egyházi tanácsadó meleghangú üdvözlő szavai nyitották meg. Lélekből fakadó lendületes beszédben szólt a megjelenőkhöz.

Régi kedves ismerősök, akiket a közös eszmék célkitűzések közös

utakon vezettek — találkoztak ismét. A központ és a bajai szervezet jól ismerik egymást és a bajaiak melegen, szívből köszöntik a központi vendégeket akik az országos katolikus leánymozgalom értékes, öntudatosan előre törekvő vezetői. A központi vezető nagy ügyszere-tettel veti a nemes magvakat a számára kijelölt ugaron s a leányifjuság fogékony lelkebe plántálja azokat. Isten segítségével hiszi, hogy a kis magvakból a szeretet bőséges áldás-dus termést fakaszt. Kívánja, hogy munkája a leányifjuság körében továbbra a megértő támogatással találkozzék.

Szeretettel köszönti egyuttal Vecseklőy Blankát az ifjusági központ főtitkárát is, aki nemes lelkeredés-

sel állott a leányifjuság taborának zászlója mellé és nagy ügybuzgalmaival értékes munkát fejt ki. A bajai leányszervezet halásan és örömmel fogadja el irányításait és teszi magáéva eszméiket, csakugy mint a multban is.

Szekula Katinka központi vezető reflektál dr. Gonczlik Kálmán egyházi tanácsadó szavaira.

Köszöni a szívből jövő fogadtatást. Kijelenti, hogy ezuttal inkább saját elhatározásukból jöttek sem mint a központ utasítására. A szeretet hozta őket a megértés és a bajai leányszervezet mindenkor szép munkája iránti érdeklődő elismerés. Az országosan meginduló nagy leánymozgalomba akarja a klubot meg inkább belekapcsolni. A két esztendővel ezelőtt nagyobb lendülettel meginduló ifjusági mozgalom eredményei bizonyították, hogy az öntudatos intelligens katolikus leány lélekmunkája mennyire fontos. Szeretné, ha a bajai leányok most is mindenben megértékék őt mert a mai katolikus ifjuságra egy különösen nagy misszió vár. A jelszó elhangzott: „Meg kell ragadnunk az utolsó eszközöket, hogy az ifjuságot elnyerjük.” Akié az ifjuság, azé a jövő.

Egy mételeyekkel telített miázmás levegőben jár a mai ifjuság. Hogy ott erős maradhasson, Krisztus, a Haza és a megértő szociális szeretet képét kell szívében hordoznia, piedesztálra emelnie. Nem mulatságból, divarból, külsőségekért; komoly feladatok elvégzésért kell klubokba tömörülnünk a társadalom és honmentő munkában résztvennünk és ezt öntudattal, bensőséggel tudjuk csak elérni.

A központi vezető előadását Schmetzer Klára elnök köszönte meg. A gyűlés során elhatározta a Leányklub a hetenként megtartandó munkaórák bevezetését, hogy feladatának minél intenzívebben megfeleljen.

Nagykanizsán elfogták a nyiregyházi gyilkost.

Kedden délután váratlanul fordulat állott be a Stark Andor meggyilkolásával gyanúsított Klein Sándor körözésében. A nagykanizsai állomáson letartóztatták a gyilkost, aki a trieszti gyorsvonattal érkezett vissza Genuából. Kihallgatása során azt vallotta, hogy az idegen légióba akart beállani, de közben megbánta tettét és hazatért, hogy jetentkezzék. Beismerte, hogy Stark Andort megölte egy tetteleges során, amely közöttük a vállalat irodájában támadt. A gyilkost Budapestre, majd Nyiregyházára kísérik, ahol a nyomozásra még nagy munka vár, mert majdnem bizonyosra vehető, hogy a gyilkosság nem ugy történt, ahogy Klein Sándor a nagykanizsai rendőrségen előadta és hogy büntársai is voltak.

Józsefváros és Istvánmege mozgalma népkonyha felállítására Ebédet adnak a munkanélküli szülők gyermekei- nek és az elaggott szegényeknek

Az inség növekedése, a munkanélküliség problémája mindinkább közérdekké sulyosodik. Nemcsak a hatóság, a különböző társadalmi intézmények és a nagyközönség egyes rétegei is komolyan foglalkoznak a kérdéssel, a nyomor megdöbbentően veszedelmes méreteinek valamilyen megoldásra vezető letörésével.

Érdekes és igazi szociális érzéket tanúsító mozgalom indult meg Józsefvárosban és Istvánmegyében a munkanélküliek segítésére.

A két városrész vezető emberei életre való akció gondolatával foglalkoznak. A teljesen szegény és munkanélküli családok ovodás és iskolaköteles gyermekei számára, azonkívül az elaggott és szegény emberek részére is ingyen ebédet akarnak nyújtani, illetőleg egy ilyen irányú működést kifejtő népkonyha felállításának tervét akarják megvalósítani még pedig társadalmi támogatással, egészen a maguk körében. Természetesen a népkonyha segítse-

gének élvezői a józsefvárosi és istvánmegei polgárokból kerülnének ki, több ember ellátását nem tudják biztosítani. Ez is tetemes összegbe kerül havonként, mert a fedezetet is e két városrész közönsége adja. Már pedig, miként ismert tény a munkanélküli, nyomorgó családoknak, ugyszólván számottevő része éppen ezen a körzeten él. A téli időny tartamára szóló akció így is nehéz anyagi problémát jelent azok számára, akik azt megvalósítani akarják.

Az akció életre hívására vasárnap, 28-án délután 5 órakor értekezik, illetve megbeszélést tart Józsefváros és Istvánmege közönsége.

A megbeszélés 5 órakor a Bácskai-féle vendéglőben lesz. Ez alkalommal az akció élén állók ismertetik a legeredményesebbnek látszó kivételi módozatokat és valamennyi részlet felől megegyeznek, hogy a terv minél előbb valósággá váljon, mert még a tél beállta előtt akarják a népkonyhát felállítani.

Rothermere lord a Hitleristák főhadiszá- lásáról tetemre hívta a versaillesi és trianoni Európát

Az amerikai horvátság tiltakozása a nagyszerb uralom ellen és figyelmeztető szözeata a világ pénzemberei- hez — Bethlen ankarai utja

Rothermere lord a német választások után Münchenben termett, a nemzeti szocialista párt birodalmi táborának központjában. Bár, amint többször kifejtettük, a lord közép-európai koncepciója nem hatol le a teljes szentistváni államgondolat és a kisánt eszme szervezeti és áthidalhatatlan ellentétjéig, bár az óvilágot áttormáló népi mozgalmak, kartel- és bankokrácia ellenes tömörülések sokkal messzebb csapkodnak a Dajly Mail kalkitúzéseinél, az az üzenet, amelyet Rothermere Münchenből küldött lapjának, történelmi cselekedet volt.

A lord ebben annak a véleményének ad kifejezést, hogy a Hitler-párt nagy előretörése a németországi választásokon gátat emel a bolsevizmus ellen, sürgeti a nagyhatalmakat, hogy a békeszerződések sérelmeinek egyrészt közvetlen tárgyalások útján ofvosolják, mert Magyarország példája legjobban igazolja, hogy a „genfi humbug” többé nem kápráztatja el a nemzetek szemét. A Hitlerista Németország megmutatja az utat a népeknek az igazságtalanságok kiköszörüléséhez, ami sokkal jelentősebb, mint az „Anschluss”, mert eszmekörébe vonja nemcsak az elszakított németeket és magyarokat, hanem Magyarországot is. A folyamat oda vezetne, hogy Csehország elsüllyedne és Közép-európa egymás mellett élő népei százmilliót meghaladó blokkba tömörülnének. Ő maga fogja tanácsolni ezt Magyarországnak, ha jogos panaszaitak nem hallgatják meg.

Ugyanez a népszövegségi Európán. Chikagóból a horvát nemzet egy-egyedét kitevő amerikai horvátság Genfben táviratot küldött, amelyben

tiltakozik a szerb abszolútizmus ellen és követeli Horvátország önrendelkezési jogát, semmiesnek jelenti ki azokat a nemzetközi pénzügyi kötelezettségeket, amelyeket a diktatura a horvát nemzet nevében vállalt.

A magyar kormány reggeli felhivatalosa megjegyzés nélkül közli a „Dzsumhuriet” című konstantinápolyi napilap jelentését, hogy Bethlen István októberben Ankarába utazik Kemal meglátogatás ra. Az információt Tewfik Rusdy bey török külügyminiszter adta közvetlenül Moszkvába utazása előtt. Bethlennek ez az utja mélyen bele fog szántani a nemzetközi közvéleménybe, mer ismeretes Törökország és Olaszország együttműködése a revíziós államblokkban Szovjetországgal és egyes magyar jobboldali körök és hívei az „ördöggel való szövetekezésnek.”

— **Menetrendvltózás.** Az október 5-én életbelépő téli menetrendek tartalmazó „Máv Menetrend” a magyar királyi Államvasutak hivatalos menetrendkönyvének tetszetős és általánosan kedvelt zseblaku kiadása megjelent. Közli a magy. kir. Államvasutak, Duna—Száva—Adria vasut, Győr—Sopron—Ebenfurti vasut és az összes többi magánvasutak, a helyiérdekű vasutak, autóbusszjáratok, hajózási és légiforgalmi vállalatok hivatalos menetrendjeit. Ez az egyetlen menetrendkönyv, amely a hazai (vidéki és fővárosi) autóbusszjáratok hivatalos menetrendjeit is tartalmazza. Kapható minden könyvkereskedésben, dohánytözsdében és a vasuti állomások pénztárainál és kapusainál.

Nyiltlevél Méltóságos Major Józsefné urnőhöz, mint a bajai Mansz elnökéhez

Méltóságos Asszonyom! Magyar hét Baján és a multheti munkaakció elevenítették fel lelkeimben a Mansz szövetségét és indítottak arra, hogy nyilt levelet intézzek hozzád.

Nagyon szép és nemes az ebéd-akció, de szerény véleményem szerint ma, ahol munkaadásról lehet szó, azt feltétlenül meg is kell ragadnunk. Mellette jöjjön az ebéd-akció is. Milliók tekszenek a szövőszekekben, amelyek ma raktáron hevernek. Szerény véleményem szerint azokat elő kellene venni. Ahogy én ismerem a várost, szívesen járulna azok felszereléséhez, hiszen kórháza, hivatala vannak, ahol mindenütt kellene a törülközők.

Nem tudok elképzelni egy Mansz tagot sem, aki pár törülközőt, vagy konyharuhát ne venne, ha nem a saját céljaira, vegye karácsonyi ajándékkul személyzete részére. Bár a lentörülközők egyszerűek, de törülközőni bennük elsőrendű. Baján szőtt lentörülközők kerültek a Főméltóság Asszony elé is, aki határozottan kijelentette előttem „Soha jobbat nem kívánok.”

Kérjen a Mansz a várostól addig egy helységet, míg a Mansz Otthon felépül s ha a város igazolja, hogy a Mansz dolgozat, meg van a remény, hogy a földmívelésügyi miniszter által még 23-ban nekem ígért építési segélyt folyósítani fogják.

Többet segítesz munkaalkalommal, mert a szövőszekekkel, amelyek a Mansz birtokában vannak, naponta legkevesebb 12 embert foglalkoztat-hatsz. Megvagyok győződve, hogy azok a munkanélküliek, akik szeretik Istenüket és Hazájukat, sokkal szívesebben dolgoznak napibéren, mint kegyelem kenyéren.

Hazafias üdvözléttel

Dr Donhoffer Szilárdné.

SZINHÁZ

Kamaraelőadások a Nemzeti Szálloda színháztermében.

A pécsi Nemzeti Színház társulata Fodor Oszkár vezetése alatt alig pár napja kezdte el előadásait, de az előjelekből, a bérlők nagy számából arra lehet következtetni, hogy a szokottnál is nagyobb érdeklődést tanúsít közönségünk kedvenc színház-társulata iránt.

Bizonyára ösztönös megérzése ez a közönségnek, mert a színháziroda híreiből, de az igazgató felhívásos írásából is, amelyet szerkesztőségünk számára adott, tudjuk azt, hogy több mint 20 újdonságban lesz e rövid 4—5 hét alatt részünk és olyan egybeforrott művésztestület játékában, amelyről a szigoru hangu Vasvármegye is is azt irta, hogy a magyar színészet büszkesége a pécsi Nemzeti Színház ezidei előadásai.

Az a sokéves kapcsolat, amely összefűzi a pécsi színházat Baja intelligenciájával, arra kötelezi a színház igazgatóját, hogy azokkal az irodalmi értékű, ugynevezett kamarajátékokkal és az újabb, merészebb színpadiirodalommal is megismeresse a közönséget. És mert október második felében téli állomására vonul a színház, így szombat és vasárnaponként, amikor a Központi Színházban operettelőadások kerül-

nek színre, az ugynevezett Kamara-színházban, a Nemzeti Szálloda erre a célra alkalmas színháztermében mérsékelt helyáras előadásokat tart.

Az első, ugynevezett kamaraszerű színjáték előadása a Vigszínház mult évi nagy sikere, Huryadi Sandor: Juliusi éjszaka című, színjátéka lesz szombaton, 27-en. Vasárnap este ugyanott kerül színre a Belvárosi Színház száz előadást megért „Fruska” című szenzációs vígjátéka, amelynek első előadását csütörtökön, a Központi Színházban hirdeti a színlap.

Mindent összevéve olyan változatos, tartalmas és értékes színházi estekben lesz része közönségünknek, amely csak szorosabba fogja fűzni egymáshoz a pécsi színházat és Baja színházert lelkesedőit.

Fruska. Vigiátékbe mutató, Felek Klári bemutatkozó feltéptével. Az idény első vigjátéks nzaáiója Barry Connors és Zagon István ragyogó fehér vigjátéka, a Fruska, amelyet prózai együttesünk v Bánky Róbert rendezésében ma, csütö tőkön este mutat be. Az előadás briliáns teljesítménye a prózai együttesnek s a darab keretében lesz alkalmunk megismerni Felek Klárit, a kassai színház ünnepeit drámai szendéjét. A Fruska fehér vigjáték és egész estén harsogó kacagásban tartja a közönséget. A többi főszerepet Székelyhidy Adrien, Egry Berta, Márk Klári, Nagy Imre, Bognár Elek, Golda József alakítják.

HIREK

— **Itthon a polgármester.** Dr. Vojnicz Ferenc polgármester tegnap este Székesfehérvárról Bajára érkezett. A polgármester részt vesz a mai kisényülésen.

— **Kongregációs gyűlés.** Pénteken este egygyed 7 órakor az Urak Mária Kongregációja gyűlést tart a kongregációs kápolnában.

— **Szentbeszédés keresztut-
avató ünnepség.** Szeptember 30-án, október 1-én és 2-án délután 6 órakor a szentferencendi plébánia templomban szentbeszédés ájtatosságok lesznek. Ezek az ájtatosságok előzik meg az október 3-án délután 6 órakor tartandó és az új keresztuti képek felavatásával összefüggő ünnepséget. Az aranyozott keretű, szép faszborműveket már elhelyezték a templomban.

— **A bajai leányifjuság a ka-
tolikus nagygyűlésen.** A budapesti katolikus nagygyűlésen az ország katolikus leányifjusági szervezetei is megjelennek, illetőleg ifjusági kongresszust tartanak. Az ifjusági kongresszus a nagygyűlés keretében november közepe táján lesz nagyszabású programmal. A Szociális Misszió Társulatok szervezetében alakult ifjusági leányklubok között a bajai Szent Margit Leányklub is elküldi képviselőjét a kongresszusra. A jelentkezés október 20-ig tart.

— **Emeletes lesz a belvárosi iskola.** Régóta aktuális ügy a belvárosi elemi iskola bővítésének kérdése. Az illetékes hatóság is több ízben foglalkozott a gondolattal, míg az a megvalósulás útjára jutott. A bővítés megoldására felmerülő különböző módozatok körül az emeletre építést tervét fogadták el. Ennek értelmében az iskola építkezésére a versenytárgyalást meghirdették.

A szovjet gabonadumpingja

Szovjetország a fegyveres és politikai beavatkozás kísérletei után most a közgazdasági harctéren igyekszik súlyos zavarokat előidezni a világ „kapitalista” részének életműködésében.

Oroszország a fát dumpingáron kínálja, amit az otosz munkások erejének kizsákmányolásával könnyen megtehet. Oroszország a politikai foglyok munkaerejét használja fel, hogy minél olcsóbban dobhassa a világpiacra a fát s ezáltal leszorítsa az árakat. Oroszországnak dumping áron való exportja nemcsak fában történik, hanem legújabbán petróleumban és gabonában is megjelent a világpiacra az orosz dumping-kínálat.

Az orosz gabonaeladások úgy az európai, mint az amerikai piacokon egyformán történtek. Hyde, az amerikai földművelésügyi államtitkár megállapítása szerint az amerikai orosz kereskedelmi képviselő, az Amstorg révén folytatódna az eladások a

chicagói búzapiacra. Az oroszok bus jelenként 44 centért, métermázsánként 850 pengőért adták el az utóbbi napokban a búzát akkor, amikor a tőzsdei jegyzés ennek az árának majdnem kétszerese. Oroszország szovjet urainak gazdasági tevékenysége a legnagyobb felháborodást váltja ki mindentűt, mivel nyilvánvaló, hogy az orosz eladásoknak csak spekulációs céljaik vannak, amelyek az árak letörésére irányulnak.

A felháborodás a szovjet gazdasági spekulációja miatt annál is indokoltabb, mivel általánosan ismert dolog, hogy az öt éves terv szerinti gazdálkodás fiaszkóval végződik és a tervben előre számított árumennyiségeket a szovjetgazdaság előállítani nem tudja. Amíg Oroszországban kenyeret csak jegy mellett lehet kapni, amíg Oroszországban a vetésekkel és a vetőmagokkal baj van, addig külföldön gabonaeladóként jelentkezik.

Enis Philips rádiót veszek!...

MERT pénzemért nem rádiót hanem kristálytisztá zenét kapok. 6-12-18 havi részletre bárhol beszerezhető.

Minőség, jótállás, részlet, service

moló után az alispán a közigazgatás általános menetéről tett jelentést és megállapítja, hogy az általános gazdasági leromlás folytán a közigazgatás helyzete a rendesnél is nehezebbé vált. A közigazgatásnak az állami, társadalmi és a közrend szempontjából való törvényes kötelezettsége ezekben a nehéz időkben sokkal jobban előtérbe nyomul, mint bármikor azelőtt, bár a közigazgatás munkái szinte erejükön felül dolgoznak. Vitan felül áll, hogy az új törvények nyolcvan százaléka csak a közigazgatás feladatát növeli. Megállapítja még az alispán, hogy a vármegye pénzügyi viszonyai az adófizetők késedelmissége miatt semmi javulást sem mutatnak, mert a községek a vármegye háztartási pénztárába beszolgáltatandó összegeknek majdnem a felével hátralékban vannak. A községi alkalmazottak rendes havi illetményeinek előteremtése a legnehezebb feladatok egyike. Megdöbbenéssel állapítja meg az alispán, hogy a kisemberek adó

fizetési készsége lényegesen nagyobb, mint a nagy adófizetőké, akik akkor sem fizetnek, mikor módjuk van rá.

— **Talált tárgy.** Egy darab karkötőláncot találtak. Felhívjuk a jogos tulajdonosát, hogy a kapitányság 31 számú helyiségében a hivatalos órák alatt vegye át.

— **Összeírják a világháború eltűntjeit.** Budapestről jelentik: Kormányintézkedésre összeírják mindazokat, akik a háború tartalma alatt hadba vonultak és eltűntek, anélkül, hogy meg lehetett volna állapítani, elestek-e, fogságba jutottak, vagy egyáltalában mi történt velük. Az erre vonatkozó intézkedések szétmentek az összes előjáróhoz és alispánokhoz. Az összeállítandó kimutatás segítségével rendezesebben és eredményesebben folytathatják majd le a kutatást abban az irányban, hogy mi történt a szerencsétlen eltűntekkel és könnyebben megtalálhatják majd azokat, akik még életben maradtak közülük.

— **Az építőipar özvegyi jogon való gyakorlása.** A kereskedelemügyi miniszter megküldötte a szegedi kereskedelmi és iparkamarának 139919. számú rendeletét, amelyben kimondotta, hogy az építőiparoknál, tekintettel a jelentékeny közbiztonsági és gazdasági érdekekre, az özvegyi jogon való iparüzés csak akkor folytatható, az özvegy részéről, ha a megfelelő szakképzettségét saját személyében igazolni tudja, vagy pedig ennek hiányában megfelelő szakképzettséggel rendelkező üzletvezetőt alkalmaz. Az üzletvezető személyében beállott változást mindenkor 8 nap alatt kell bejelenteni az elsőfokú iparhatósághoz.

— **Epileptikus rohamot kapott az utcán.** Tegnap délután egy óra tájban a Várady Ersek ut 5 szám előtt Sipos János 17 esztendőes bajai géplakatos epileptikus rohamot kapott és összeesett. A szerencsétlen fiú a súlyos roham következtében úgy megütötte magát, hogy a fogai kihullottak. A mentők részcsítették első segélyben.

— **Halálos dráma a Dunán.** Dely Pál huszonöt éves bajai mészoló a Kamarásduna szeremlei torkolatánál csónakról halálosztott a Dunán Nyírati Gyula társaságában. Csónakját a vontatógőzös uszálya felborította. Dely a vízbe fulladt, Nyírati az uszály személyzete megmentette.

— **Lótolvajlási kísérlet.** Vasárnap éjjel Strahl Mihály vaskuti, mohácsi-saroki lakos hazában ismeretlen tettesek az istállóból a legszebb lovat eloldották. Elvinniök nem sikerült, mert a gazda épen fölkelte a jószágot etetni. A tettesek tehát ló nélkül kerekelt oldottak.

— **Kepler-jubileum.** November 15 én lesz 300 éve annak, hogy a legnagyobb csillagász Kepler meghalt. Szülővároskája, a németországi 2000 lakosu Weilderstadt most mozgalmat indított, hogy Kepler szülőházát megvásárolják és abban Kepler-muzeumot létesítsenek. Az erre szükséges összeg összeadására felkérték a világ összes csillagvizsgáló-intézeteit. Így kapott felhívást a

kalocsai Haynald Observatórium is. Sajnos a kalocsai csillagda alapítványai a háború következtében értéküket veszítették s így a Haynald Observatórium csak azon esetben vehet részt a Kepler-muzeum megalapításában, ha Kalocsa város áldozatra kész, nemes polgárai adományaikkal támogatják. Kár volna, ha anyági okok miatt a kalocsai Haynald Observatórium lemondani kényszerülne arról a nemzetközi ünnepegről, amelyen az összes kulturálanok csillagászai fognak hódolni Kepler halhatatlan emlékének.

— **Az új törvények 80 százaléka csak a közigazgatás feladatát növeli.** Daimel Sándor dr. békés megyei alispán most terjesztette a vármegye elé a közügyekről szóló jelentését. A közbiztonsági, mezőgazdasági és közlekedésügyi beszám-

A világhírű

MERCEDES - BENZ

személy és teherautók

és a M. kir. áll. Vas-, acél- és Gépgyárak által gyártott tehát

magyar gyártmányu MAVAG-MERCEDES-BENZ

teherautók, autóbuszok és különleges autók
vezérképvisellete és előadási központja:
Mercedes-Benz Automobil Rt. Bpest, IV. Váci-u 24
Körzetképviselő: Automobil Eladási Vállalat, Szeged, Dugonics-u. 3

U—R—A—N—I—A

Szept. hó 24-én szerdán 6 és este fél 9-kor, csütörtökön 6 és este fél 9-kor.

Szent István nap és Szent Imre hét

Jubileumi ünnepségeiről a Rendező Főbizottság megbízásából kizárólagossági joggal készült film.

Sincero bíboros megérkezése, Szent Imre szobor leleplezése, nagymise a vérmezőn, József főherceg és családja 6 bíboros 18 püspök a misén. Az idegen egyházfejedelmek, a pápai követ áldást oszt, Krisztus király diadal útja a Dunán, a pápai legátus az oltári szentséget hozza stb. stb. Buster Keaton világhírű komikus utolsó filmje e szezonban.

Csikágói kék szakáll

Hiradó.

Falrengő vigjáték 8 felvonásban.

Hiradó.

Rádiót és villanyt Brusztnál!

(Baja, Szent István-tér 4. Telefon: 255. — Közgazdasági Bank épülete.)

Megbízható, praktikus, olcsó!

Apró hirdetések.

Egy nagyobb Wertheim Cassát keresek megvételre. Cim a kiadóban.

Egy külön bejaratu elegánsan berendezett utcai szoba kiadó. Cim kiadóban.

Kiadó ház Bem József u. 13 sz. alatt 3 szoba, 2 konyha, előtár, fűskamra egyben vagy két részletben nov. 1-re kiadó. Értekezni lehet Ósz-utca 11 szám alatt.

Üzlethelyiség Baján a belvárosban főútvonalon forgalmas helyen a piactól olcsón kiadó. Ugyanott üzletberendezés is kapható. Értekezni lehet Baján a Munkásboltban Erzsébet kir.-né-u. 11.

Jókarban lévő gyermek (8—14 évig) és egy női kerékpár olcsón eladó. Dalmady Gy. u. 4.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének bajai csoportja népkonyha létesítéséhez lakást keres. Ajánlatokat kérjük Major Józsefné elnöknőnek bejelenteni. Arad u. 4

Egy jó harmóniumot megvételre keresek. Cim a kiadóban.

3—4 szobás lakást keres egy magasabbrangu pénzügyi tisztviselő nov. hó 1 beköltözésre. Bejelentések a kiadóhivatalba küldendők.

Verseny tárgyalási hirdetés

Baja város polgármestere nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet a Baján építendő belvárosi elemi iskola: I. föld, kőműves, elhelyező, szigetelő és vasbeton, II. vas, III. ács, IV. tetőfedő, V. bádogos, VI. asztalos, lakatos, mázó, üveges, VII. műkő, kőfaragó és lapburkoló, VIII. szobafestő munkáira.

Ajánlatot minden törv. képesítéssel bíró magyar vállalkozó és iparos tehet a városi mérnöki hivatal által kiadott eredeti úrlapokon.

Az ajánlatokat 1930. évi október hó 10-én d. e. 11 óráig kell Baján a városi iktatóban benyújtani. Postán küldött ajánlatokat szintén eddig az időpontig kell befutni.

Az úrlapok a 15 000 P-t meghaladó munkákra megkezdett ivenként 30 fillérért, a kisebb végösszegű munkákra díjtalanul szerezhetők be a városi mérnöki hivatalban, vagy postán utánvétellel kérhetők. Ugyanott tekinthetők meg a tervek és a kiírási művelet.

Baja, 1930 évi szeptember hó 23.

Dr. Puskás s. k.

polgármesterhelyettes.

ÉRTESÍTÉS

Értesítem a nagyérdemű hölgy közönséget és m. t. vevőimet, hogy a város háza épületében (volt Türkl és Morgenstein féle helység) **LÖ- VENSTEIN női ruha üzletében**

kalapszalonomat megnyitottam, ahol a legújabb modellek és a legsikkesebb bécsi kreációkat raktáron tartom.

Mérsékelt árainról ezután is biztosítom nagyérdemű vevőimet.

Szíves támogatást kérve maradtam tisztelettel **Madame Kalapszalom**
G. ENGELMANN MÁRJA.

Fürösztő- és mosóteknők, létrák
olcsón kaphatók **UTRY-nál.**

Telefon: 280. Erzsébet kir.-utca 38.

Éjjeli

szolgálatot tart

reggel fél 8 óráig és vasárnap d. u. nyitva
szept. 22-től szept. 27-ig

Gyarmati Emil
Dr. Makray László
gyógyszertára.

Elsőrendű saját termésű boraimat 60 fillérért kimérem

Szíves pártfogást kér
Rózsa István
Szegedi ut 12

VARRÓGÉP

JAVÍTÁS

SZAKSZERŰEN

ÉS GYORSAN.

SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Erzsébet királyné-utca 11.

Saját gyártmányu

acélsodronyágybetét

ára P. 16.00

UTRY PÁL FIAINÁL

Baja, Erzsébet királyné-ut 38. — Telefon: 280.

LAKY

bérrautója
megrendelhető,
helyben és vidékre

Telefonszám: 375.

GRAND HOTEL

PARK
NAGYSZÁLLODA
BUDAPEST,
VIII. BAROSS-TÉR 10.

Családi szálloda a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben. 200 szoba, központi fűtés, melegviz, fürdőszobák. Előzékeny kiszolgálás. Kényelmes, minden fölösleges luxus nélkül. :-:

MÉRSÉKELT ÁRAK.

Legolcsóbb papirbevásárlási forrás
Baján az Uj Élet r.-t. papirüzlete